

Lembit Kuhlbergi kodus kasvab Hiina meditsiinis olulisi taimi, lopsakas pronkslutiklill on hea allergia leevendaja. Seinal ripuvad Hiinast toodud plakatid tutvustavad olulisi punkte keelel ja kätel.

Fotod Andrus Eesmaa ja Lembit Kuhlberg

Nõelraviarst käis Hiinas avastusretkel

Järva-Jaanis tegutsev nõelraviarst Lembit Kuhlberg viibis septembris kaks nädalalt Hiinas ja nägi, kuidas kõrvuti töötavad nüüdisaegne arstiteadus ja traditsiooniline Hiina meditsiin.

Bianca Mikovits

Elu esimeselt Hiina-reisilt naasnud Lembit Kuhlberg on käiguga igati rahul. Kuigi algul tundus, et vaid kaheks nädalaks nii kaugele sõita on vaid aja- ja rahakulu, tasus reisil nähtu end igati ära.

Reisipilte sirvides on selge, et see sõit ei jää Kuhlbergil aisaks, neid tuleb edaspidigi.

Haiglad üllatasid küllusega

Kokku läks septembri kesk-lennukiga teele 14 inimest klassikalisest Hiina meditsiini seltsist eesmärgiga end täiendada ja saada uusi kogemusi Urumqi linnas asuvas Xinjangi meditsiiniülikoolis. «Et seal selgus varsti, et meile plaanitud loengud olid mõeldud alles algajatele, tuli programm ümber teha,» sõnas Kuhlberg.

Ka oli natuke muret hiina-keelse kõne inglise keelde üm-

berpanekuga, sest hiina aktendist oli eestlastel raske arusaada. «Terminid on tuttavad, nii et palusime neid öelda hiina keeles, siis sai kohe aru,» ütles Kuhlberg.

Enne pikka reisi oli Kuhlbergil kavas natuke keelt õppida, kuid ajanappusel jäi plaan soiku. Sõnaraamatu abil hiina raamatuid lugema ta siiski on võimeline ja lubas järgmiseks reisiks keele paremini suhu saada.

Kuigi ka Hiinas on moodsal ja traditsioonilisel meditsiinil selge vahe sees, leidub kohti, kus need kaks üksteist täiendavad. Üks sellistest haiglastest kuulub ka Kuhlbergi külastatud meditsiiniülikoolile. «Hämmastav oli näha, kui lüksuslikud nende haiglad on, kõikjal marmor, plasmateleerid, moodne tehnika,» imestas Kuhlberg.

Tema teada on hiinlaste elatusjärg pigem vaene kui külluslik. Tugevaima mulje jätsidki reisiseltskonnale ringkäigud haiglas, kus õnnestus näha Hiina traditsioonilise meditsiini kasutust alates kergematest terviseriketest insuldi ja vähihaigeteni välja.

Kõik tervisehädadega haiglasse pöördunud inimesed lä-

bivad esmalt diagnostika, mis koosneb keele vaatamisest ja pulsi katsumisest.

Keel on eriti Tiibeti meditsiini seisukohalt oluline: selle värvus, katt ja muud omadused annavad asjatundjale kiiresti ülevaate inimese seisundist. «Südameosa näitab keeleots, mõnel inimesel läheb see hiina raamatuid lugema ta siiski on võimeline ja lubas järgmiseks reisiks keele paremini suhu saada.» selgitas Kuhlberg.

Samavõrra oluline on pulss, mille juures peale kiire ja aeglase eristatakse paarikümnet olekut. «Pulss võib olla ka kare või libe,» selgitas Kuhlberg. «Libe pulss jätab sellise tunde, nagu lipsaks pärl sõrme alt läbi, naistel võib selle järgi tihhti oletada rasedust, meestel suure hulga lima või vedeliku kogunemist kehas.»

Pulsi ja keele oskusliku hindamise kõrval oli samavõrra kasutusel kompuutertomograafia. Mõnelgi nähtud juhul oli diagnoos tomograafi abil kinnitatud ja täpsustatud ning ravi läks edasi vanade võtete abil.

Raviks võta tükk skorpioni

Haigla apteegis võttis enda alla suure hulga ruumist mahukas looduslike ravimite karp, kus leidis nii taimi kui ka kuivatatud putukaid. «Kui-

vatatud skorpioniga ravi mujal just palju ei näe,» tunnistas Kuhlberg. «Skorpion võib kuuluda ühe koostisosana insuldihaigete ravimite hulka.»

Sooja hoidvate katetega kaetud ravimtaimemähised olid palatites üsna tavalised. Palju kasutati ravimtaimevane. Eriti huvitav aeg oli eestlastel Hiina meditsiinihuvilistel nõelravi ja vähihaigete osakonnas. Pildistada seal küll ei tohtinud, kuid ravivõtted pakusid suurt huvi.

Looduslike ravimite oskuslik kasutus on Kuhlbergi meelest ka põhjus, miks eriti hästi läheb haigla nahahaiguste osakonnal. «Selles osas teevad Hiina ravimid tõesti imet,» tunnustas ta.

Kas nendest ravimitest võiksid abi saada ka eestlased, kellele üha rohkem teeb muret psoriaas, sellele Kuhlbergil ühest vastust pole. «Siin on olulised ka muud tegurid, nagu pärilikkus, muidugi ka toitumine,» märkis ta.

Hiina meditsiini kohaselt on psoriaas haigus suurest kuumusest, seega tuleks toitudes kõigest kuumust tekitavatest toiduainetest hoiduda ja kasutada hoopis toite, mis tekitavad tuult ja aitavad hai-

gust välja lüüa. «Seega ettevaatust kohvi, rasvase, magusa ja muidugi ka kuumade emotsioonidega, ka neid peavad hiinlased haiguste juures väga oluliseks,» soovitas Kuhlberg.

Taimede toiduks tarvitamine pakub Kuhlbergile suurt huvi, ka reisilt toodust moodustavad kaalukaima osa raamatud taimedest ja nende mõjust.

Kuhlbergi Järva-Jaani korteri aknalaual sirguvad pottides lopsakad pronkslutiklill ja mauriitsiuse hobuvits. Esimene aitab leevendada allergia-nähte ja annab abi tuulest tulnud peavalude raviks. «Pala-viku puhul sobivad jahutavad taimed, nagu takjaseemned või piparmünt,» lisas ta. «Hobuvits leevendab valusid alaseljas ja põlvedes.»

Taimed levivad üle ilma

Kuhlberg sõnas, et on ikka proovinud hiina taimi meil kasvatada, aga nad on üsna külmaõrnad ja õitsemagi hakkavad enamasti siis, kui meil on päevad selleks juba liiga lühikesed.

Kuhlbergi meelest on tulevikus võimalik kasvatada vajalikke taimi siiski igal pool maailmas. «Kui nafta otsa

saab, läheb transport nagunii raskemaks ning taimi hakatakse kasvatama kõikjal maailmas nii, nagu praegu ongi igal pool juba levinud Hiinast pärit küüslauk,» arutles ta.

Hiinlased on juba praegu võtnud kasutusele paljusid Euroopa taimi, ühes sealt toodud taimeraamatus on isegi vana tuttav naistepuna. «Kõik meil muidugi ei kasva, kuid jätkub neistki, mis siinse kliimaga leppivad,» sõnas Kuhlberg.

Kohvri ülekaalu pärast muretsedes saatis Kuhlberg Hiinast ühe loodusravimi endale teele ka postiga. Hiljem tuli tal paki tollist kättesaamiseks viia ametnikele ravimiameti luba.

See on Hiinas laialt levinud ja populaarne ravim, mis on valmistatud tuhandeaastase retsepti järgi ning koosneb kuuest komponendist, millest peamine on kratikübar.

Lõpetuseks tunnistas Kuhlberg, et reis oli ääretult põnev ja huvitav. Esimese korra uudishimu on ta rahuldanud, jääb vaid oodata järgmist reisi.

Seda enam, et nüüd on Kuhlbergil juba teada, kus asuvad head raamatupoed ja mida hiinlastelt õppida.

Jalgadega massaaž saab osaks noorematele inimestele, kelle puhul pole karta luude murdmist või muid vigastusi.

Haige läbivaatus algab pulsi jälgimisest ja keele vaatamisest.

Hiina haigla ooteruum on mugav ja avar, ooteajal on võimalik jälgida hiiglaslikku telekraani.

Kuivatud skorpion on hea insuldilravi.